

ТЫЛСЫМ+

Алтынчы сан

Февраль, 2015 нче ел

Бу санда:

- Гимназия сулышы** 1
- Батырлык дәресе** 2
- Февраль – спорт, сәләмәтлек, батырлык айлыгы** 3
- Ижади сәхифә** 4

Тормыш дәресләре

Әфганчыларны искә алу митингында 8-10 нчы сыйныф укучылары Батырлар һәйкәленә венк салдылар. Гимназиядә Әфган сугышы ветераннары Маис Шәрипов, Ренат Харрасов белән очрашу оештырылды.

Югары сыйныф укучылары арасында «Бөек Ватан сугышы тарихын иң яхшы белүче» бәйгесе узды.

Жиңүнең 70 еллыгына багышлап, 5-7 нче сыйныф укучылары өчен “Хәтерләргә яңартык” әдәби-музыкаль кичәсе тәкъдим ителде.

Башлангыч сыйныф укучылары Бөек Ватан сугышы ветераны Әхсән Шәриповны кунакка чакырдылар. Аның данлы сугыш юлы белән таныштылар.

Татарстан Республикасының яшь юристлар берләшмәсе әгъзалары белән очрашу файдалы үтте.

Гимназия коллективы “Татарстан чаңгы юлы” акциясендә катнашты.

ГИМНАЗИЯ СУЛЫШЫ

2015 НЧЕ ЕЛ - РОССИЯДӘ ӘДӘБИЯТ ЕЛЫ

“Әдәбият елы” кысаларында гимназиядә язучылар белән очрашулар уздырыла. Күренекле прозаик, драматург, жәмәгать эшлеклесе Рабит Батулла белән очрашуны гимназия укучылары түземсезлек белән көтеп алды. Язучы гимназия укучылары көче белән оештырылган күргәзмә белән танышты. Укучылар түгәрәкләрдәгә шөгильләре турында сөйләделәр, өч телдә чыгарылган аудиодиск, ике телдә нәшер ителүче газеталар тәкъдим ителде. Рабит Батулла гимназия китапханәсенә үзенең тормышы, ижаты турында китап бүләк итте. Укучылар белән очрашу барышында язучы балаларны кызыксындырган күпсанлы сорауларга җавап бирде. Батулла – бик укымышлы, зыялы шәхес. Аның биргән киңәшләре, акыллы сүзе, үткен фикерләре укучылар күңелендә озак сакланыр.

ГИМНАЗИЯ ОЛИМПИАДА ПРИЗЕРЛАРЫН ХӨРМӘТЛИ
Башкалабыз Казанда гыйнвар-февраль айларында Бөтенроссия олимпиадаларының республика этабы үтте. Фән бәйгеләренең муниципаль этабында жиңү яулаган укучыларыбыз төрле фәннәр буенча республикада көч сынашты.

Татар теленнән республика бәйгеләрендә 9 нчы б сыйныфы укучысы Язилә Әһлиуллина һәм 11 нче в сыйныфы укучысы Алина Асманова тирән белемле икәнлекләрен исбат итә алдылар - призер булдылар. Уңышларыгыз дәвамлы булсын!

“ЕЛ УКЫТУЧЫСЫ - 2015” ЖИҢҮЧЕЛӘРЕН ТӘБРИКЛИБЕЗ

“Ел укытучысы” конкурсының район туры жиңүчеләре билгеле булды. Жиңүче - гимназиянең биология укытучысы Бариева Л.Ф. Беренче урында - рус теле һәм әдәбияты укытучысы Арсланова Л.Н. “Иң яхшы физика укытучысы” номинациясендә жиңүче - Саяхова З.М. Без сезнең белән горурланабыз! Алдагы этапта да уңышлар юлдаш булсын!

“АҖАГАН” ХӘРБИ-СПОРТ УЕННАРЫ – ЧЫНЫГУ МӘКТӘБЕ

Ватанны саклаучылар көненә багышлап уздырылган “Аҗаган” хәрби-спорт уеннарына гимназия укучылары җитди әзерлек белән бардылар. Монда бөтен нәрсә чынбарлыкка якин итеп уйланылган: марш җыры белән атлау, хәрбиләштерелгән спорт уеннары, чып-чын окоп, биек кар ныгытмаларын яулап алу өчен көрәш, биеклекне ялап алу, хәтта поход кухнясы да бар. Көн дәвамында жиңүләр дә күп булды, жиңелү ачысын татырга да туры килде. Шулай да, барыбыз да бу ярышлардан канәгатьләнү хисләре белән кайттык. Коллективны туплау өчен мондый ярышлар кирәк булуы бәхәссез.

АФӘРИН, ЕГЕТЛӘР!

Гимназиядә спорт, сәләмәтлек, батырлык айлыгы кысаларында «Афәрин, егетләр!» бәйгесе узды. 11 нче сыйныф егетләре, 9-10 нчы сыйныф егетләре белән көч сынашып, беренчелекне алдылар. Афәрин, егетләр!

БАТЫРЛЫК ДӘРЕСЕ

Әфган сугышында 546255 кеше катнашты. Шуларның 6669ы гарипләнде, 49985е жәрәхәтлән-де, 312се хәбәрсез югалды, 18е чит илләрдә калды, 13833е үл-де. Үлгәннәр арасында 442 кеше татар милләтеннән. Татарстан-нан 256 кеше үлдә. Районыбыз-дан бу сугышта 123 кеше кат-нашты. Аларның алтысы туган якларына әйләненп кайта алма-ды.

Әфган сугышынан кайта ал-маганның исемлегендә минем әниңең абыйсы Илфар Фаррахов та бар. Илфар абыйның тормышы яшьтәшләренекеннән әллә ни ае-рылып тормый. 1960 нчы елда туган абыебыз Әмәкәй мәктә-бәндә белем ала, Күбәк мәктәбен, аннары Әлмәт тәзүчеләр технику-мын тәмамлай. Гармунда, гитара-да бик оста уйный. Техникумны тәмамлаган көннәрдә хәрби хез-мәткә чакырыла. Кулына дипло-мын да ала алмаган яшь егет Әф-ган сугышына барып керә.

Без сугыш дәрәжәсен кинолар-дан гына күрәбез. Безнең гаиләгә тыныч көннәрдә сугыш югалтуын кичерергә туры килгән. Әнием үзе бу югалтуны сабый йө-рәгенә сыйдырган кеше, шуңа кү-рә Әфган сугышы турында сүз чыкканда, ул тыныч кала алмый. Илфар абыйның әби-бабама, әни-емә, Илфат абыйга атап язган хатларын без бергәләп укыйбыз. Укыган саен, алардан үземә бик күп нәрсә алам. Бер хатында бо-лай дип язган: “Мин Үзбәкстанда, Термез шәһәрәндә хезмәт итәм. Монда бик кызу: 40-50 градус. Көн буге су эчәбез. Шәһәр “погра-ничный” дип атала. Әфган без-нең частытан 1,5 км гына.” Ант кабул иткәннән соң, аларны Әф-ган жиренә кертәләр. Абыем ан-дагы хәлләр турында хатларында бер сүз дә язмый. Әти-әнисен, туганнарын борчымаска тырышуы сизелә. Әниемә атап язган хат-ларын кабат-кабат укыйм.

“Исәнме, Илсәяр сеңлекәш! Си-ңа сагынычлы солдат сәламнәре белән абыең Илфар хат яза.

Минем хәлләр әйбәт. Озак-ламый кайтыр вакыт та җитә. Шуңа менә сиңа хат язам. Алайса бик нык ачулангансың. Бигрәк “усаллангансың” икән. Мин армия-гә киткәнчә дә усал идең. Наман да шулай мени әле син, “шайтан кыз”? (шаяртам гына, үпкәли

күрмә) Илфатка “көн күрсәтми-сеңме”? Шаярасыздыр инде. Дус булыгыз. Мин менә сезне сагынам да, кайтырга ара ерак, Әлмәт тү-гел. Син хәзер бәләкәй кыз түгел инде. Әбәкәйнең, әти-әниңең сү-зен тыңла, яме. Гел булышып кы-на тор. Кара аны, әйбәт укы, кыз кешегә начар уку килешми ул, яме?! 23.10.79. Кичке 5.” Сугыш эченнән мондый эчтәлекле, мәгъ-нәле хатлар язучы өчен күпме көч ки-рәк булгандыр?!

“Наман да шул Әфганстанда әле. Кайчан чыгу билгеле түгел. Башта парашюттан сикерә идек, хәзер күргән дә юк, башка сике-рергә туры килмәс инде. Монда хәзер җәй. Кызу, кояшлы көннәр башланды. Кар тау башларында гына калды. Әфганстан матур ил икән: биек таулар, яшел үзәннәр. Аста ямь-яшел, ә тау башла-рында ап-ак кар ята – карап туй-маслык. Иртән кояш чыкканда, өзәлел-өзәлел, өйгә кайтасы килә башлый, әле өйгә хәтле ерак шул... 20.03.1980 ел”.

“...Әле күптән түгел генә бокс буенча өченче разрядка, самбо бу-енча өченче разрядка экзамен бир-дем. Мактана дип уйлама, кайт-кач сине дә өйрәттермен, бергәләп тренировка ясарбыз. Ә хәзергә физкультура белән шөгылләнә тор, яме. Монда пока тыныч. Чыгару турында сөйләшиләр... 29.07.1980 ел”.

Хатларда сугыш хәрәкәтләре ту-рында бер сүз дә юк. Аларда туган җирне сагыну, ярату, туганнары, дуслары белән, әти-әнисе, әбисе белән күрешү теләге ярылып ята. Хатларны укыган саен, туган абы-емның оптимизмына, андагы пози-тивлыкка сокланам. Барлык хатла-рында да якыннары турында кай-гырту, аларны борчымаска тырышу сизелә тор, авырлыктар артта калуы турында яза. Һәр хатында:

“Ышаныгыз минем исән кайтуыма. Мин үземнең исән-сау кайтуыма ышанам. Әле миңа яшисе дә яшисе...”, - дип яза. Бер уйлассаң, абыем әле балалыкта гына булган, ә күңеле ирләрчә уйлы белгән. Сагына да, авыр булса да, тешен кысып түзгән, беркемгә берни сиздермәгән...

Безнең өчен иң кадерле нәрсә – абыебызның хатлары. Үзе һәлак булганнан соң, алар гаиләгә бар-лык кешеләре өчен бердәнбер юа-ныч була. Чөнки бу хатларда әле ул исән, ул сөйли, ул туганнарын сагы-на, туган авылын юксына, ул тор-мышка планнар кора – димәк, яши!

Батырлар исеме онытылмый. Хә-тер китабында Илфар Фаррахов ту-рында мондый сүзләр бар: “Сер-жант, командир десантно-штурмо-вого отделения. В Республике Аф-ганистан с 1970 года. Проявил себя мужественным воином. В боях с противником уверенно командовал подчиненными, личным примером вдохновлял отделение на выпол-нение боевых задач. Погиб в бою 09.08.1980 г. Награжден орденом Красной Звезды (посмертно)”. Бу җөмлөләрне укыгач, күңелемне горурлык хисе биләп ала. Абыем “намус”, “хәрби бурыч” төшен-чәләрен үз тормышынан өстен куйган, хәрби антына тугрылыклы булган. Аның каһарманлыгы, Ва-танга мөхәббәте чиксез булган.

Мөслимдә “Батырлар аллеясы” булдырылгач, Әфган сугышында һәлак булган якташларыбыз истә-легенә һәйкәлләр куелды. Без анда еш булабыз, һәйкәлгә чәчәкләр куябыз, күңелләребез абый белән сөйләшә. Халык үз геройларын бе-лергә тиеш. Сугышлар кабат-ланмасын! Без тыныч тормышта яшәргә хаклы!

Мансур Миннәхмәтов,
7 нче б сыйныфы укучысы.

ФЕВРАЛЬ – СПОРТ, СƏЛАМƏТЛЕК, БАТЫРЛЫК АЙЛЫГЫ**СПОРТ УЛ – ТОРМЫШ**

Мин спортны яратам. Спортны яраткан һәм аның белән даими шөгыльлэнгән кеше көчле рухлы була. Спорт белән шөгыльләнүчеләрнең гәүдәсе төз, нык була, алар башкалардан жыйнаклыгы, житез хәрәкәтле булулары белән аерылып торалар, авыруларга бирешмиләр.

Кечкенәдән мин үзбөзнең “Нептун” бассейнында оештырылган йөзү түгәрәгенә йөри башладым. Бассейнда балалар ике төркемдә шөгыльләнә: 8-12 яшькә кадр кечкенеләр төркеме һәм 12-16 яшьлекләр төркеме оешкан. Тренерыбыз Дәүләтшин Алмаз Әмиржан улы минем мөмкинлекләремне күреп алды һәм ярышларга махсус рәвештә эзерләнәргә башлады. Тренировкалар һәр көнне була. Ярышларга барганда да, тренировкалар вакытында да “Без булдырабыз!” девизы астында йөрибез. Тренерыбыз безне физик яктан гына түгел, рухи яктан да чыныктыра. Чын күңеленнән нәтижәгә дип эшләүче тренерыбызны барыбыз да яратабыз, аның һәр таләбен төгел үтәргә тырышабыз. Йөзү буенча бик матур нәтижеләр бар. Район, республика ярышларында, төбәкара ярышларда шәхси жиңүләрем дә, командабыз уңышларында да өлешем күп. Яшьләргә барысына да әйтәсе килгән сүзем бар: спорт белән шөгыльләнәгез, вакытыгыз бушка үтмәсен. Спорт – сәламәтлекнең нигезе!

Миләүшә Абдуллина, 8 нче а сыйныфы укучысы.

МИЛЛИ КӨРƏШ – КӨЧЛЕ РУХЛЫ ЕГЕТЛƏР ӨЧЕН

Милли көрәш - бик нык ихтыяр көче сорый торган спорт төре. Борынгыдан үк килгән ярыш төре буларак, аның үзенең кагыйдәләре бар.

Без гимназиянең спорт залында оештырылган милли көрәш түгәрәгенә йөрибез. Тренерыбыз Илнар Нәфис улы Сәетгалиев белән атнага өч тапкыр шөгыльләнәбез. Ярышларга яхшы эзерлек белән килмәсәң, уңышка ирешеп булмый. Барыбыз да бу хакыйкәтне бик яхшы аңлыйбыз, шуңа күрә үзбөзне формада тоту өчен тырышабыз.

Сабантуйларда жиңүче батырларны халык аеруча якин итә. Кызлар алдында да сынатасы килми. Көндәшеңне “чиста” жиңүгә ирешү өчен, ел буена туктаусыз шөгыльләнәргә, чыныгырга туры килә. Бу спорт – бик көчле егетләр өчен. Түгәрәктә шөгыльләнү өчен килгән егетләрнең барысы да авырлыкларга түзә алмый: берәз йөрәп карыйлар да ташыйлар. Минемчә, монда ирләрчә нык характер формалаша. Район, республика ярышларында алган урыннар – болар барысы зур хезмәт, тир түгеп табылган тырышлык нәтижәсе.

Минем сыйныфташларым Нияз Хужин, Ленар Латыпов, Салих Әхмәдиев, Шамиль Баев, Рафаэль Иванов һәм Илназ Фәхразиев, Динар Хәсәнов – Илнар Нәфисович тәрбияләгән көрәшчеләр. Тренерыбыз үзе: “Көрәш ул – чир. Аның белән бер чирләсәң, котылып булмый”, - дип әйтәргә ярата. Бу дәрестер, мин үз тормышымны милли көрәштән башка күз алдына да китерә алмыйм. Без үзбөзнең остазыбыздан үрнәк алабыз. Килчәктә аның уңышларын кабатларга, остазыбызны уздырып, төрле дәрәжәләргә ирешергә телибез.

Ринат Сафиуллин, 8 нче а сыйныфы укучысы

ГИМНАЗИЯ КОЛЛЕКТИВЫ ЖИҢҮЧЕЛƏР РƏТЕНДƏ

Мөслим районы оешма-предприятиеләре арасында Кышкы спартакиада уеннары 25 нче мәртәбә үткөрелде. Юбилей сезонында гимназия коллективы “Нептун” бассейны белән берлектә призер булды, премия белән бүләкләнде. Бу жиңүгә үзәннән өлеш кертүчеләргә гимназия дирекциясе рәхмәт белдерә. Аферин, гимназия!

ЧЫН ИР-ЕГЕТ ИТЕП ҮЗЕҢНЕ ХИС ИТƏСЕҢ КИЛСƏ...

Казан шәһәрәндә 15-17 нче февраль көннәрәндә “Фортпост” спорт-яшьләр оешмасында шөгыльләнүче укучыларның республика күләм ярышы булды. Безнең гимназия егетләре һәм кызлары да бу ярышларда катнаштылар. Алар нинди кичерешләр белән кайттылар икән? Әйдәгез, үзләре белән сөйләшеп карыйк.

Риназ Харитонов: Мин тормышымны хәрби хезмәт белән бәйләргә телим. Беренчедән, үземнең хәрби тормышка эзерлегемне сынап карау мөмкинлегә чыгуга мин бик шат идем. Икенчедән, үзем кебек яшьтәшләрем белән аралашу мөмкинлегә туды. Мондый ярышларның тагын бер әһәмияте шунда: команда тупланды. Бер-беребез өчен бөтенбез янып-көеп, уртак максатлар белән яшәдек.

Камил Микалин: Казармада яшәү шартларын үз жылкәбездә татып карадык. Туклану солдатларча булды. Физик эзерлек белән үткән көннән соң, ял итүләре бик рәхәт иде. Әгәр ир-егет физик яктан чыныккан икән, мондыйлар бернәрсәдән дә куркып калмый, киресенчә, үзләренә никадәр көчле рухлы икәнлекләрен исбат итәләр.

Нияз Исмәгыйлов: Минем өчен иң истә калганы - АК-74 автоматыннан ату булды. 10 нчы сыйныфны тәмамлагач, хәрби-спорт өйрәнүләрендә беренче мәртәбә автоматтан атып караганыбыз бар иде. Кыр шартларында карга ятып ату вакытында үзеңне чын сугыш кырында кебек хис итәсең. Бу кичерешләрең сүз белән аңлатып бетереп булмый – аны күрергә, тоярга кирәк. Чын ир-егет итеп үзеңне хис итәсең килсә, хәрби кеше булырга кирәктер, минемчә.

Хафизов Рамил: Мондый ярышларда бердәмлек күп нәрсәне хәл итә. Бездә жиңү теләгә көчле иде. Бу ярышлар күп нәрсәгә өйрәттә. Үз кичеләкләребезне, житешсезлекләребезне аңладык. Казанда үткән бу көннәр солдат хезмәтенә бөтен авырлыгын күз алдына китерергә мөмкинлек бирде.

Чулпан Хамматова: “Фортпост” Мөслим бүлегенә житәкчесе - Илнур Сабиров. Без ел дәвамында житәкчебез белән автомат сүтеп жыю, төз ату, маршировка белән шөгыльләнәбез, спортның хәрби төрләре буенча осталыгыбызны арттырабыз. Мондый эзерлек барлык егетләр өчен дә кирәк дип уйлыйм. Кызлар өчен дә рәхәтләнәп шөгыльләнәргә мөмкинлекләр бар. Монда кыз-малайларга бүленеш тә, ниндидер өстенлекләр дә юк. Барыбыз да бер үк төрле бурычларны тормышка ашырабыз, бер максатка эшлибез. Мин үземне физик яктан хәзерлекле кеше итеп хис итәм.

Укучылар белән 8 нче а сыйныфы укучысы Язилә Исмәгыйлова сөйләште

ИЖАДИ СӘХИФӘ

**МЕНӘ ШУНДЫЙ
МИНЕМ ӘТИ!**

Минем әтием - Вильданов Шакиржан Салих улы, 1965 елның 6 июлендә Каенсаз авылында гаиләдә алтынчы бала булып туа. Әтием армия хезмәтен Венгриядә үтә. Аннан кайткач, Мәскәү өлкәсендә прапорщиклар эзерли торган мәктәптә укып, Ерак Көнчыгыш якларына хәрби хезмәткә жиберелә. 12 ел Приморье өлкәсендә Раздольное поселогында хезмәт итә. Военкоматта да эшли. Үзенең киңәшләрен биреп, хәрби хезмәткә жибергән егетләр, бүген дә килеп, аңа рәхмәт әйтәләр. Минем әтием гомерен хәрби хезмәткә багышлады. Россиянең бик күп өлкәләрендә, соңгы вакытта Самара шәһәрендә хезмәт итеп, 25 ел хезмәт юлын тугырып, лаеклы ялга чыкты.

Мин әтием белән бик горурланам. Ул максатчан кеше, кулыннан килмәгән эше юк, яхшы күңелле, һәрвакыт ярдәмгә килүче ышанычлы терәгез. Минем дә хәрби хезмәткә барып, әтием кебек намуслы хезмәтәм белән илебезне саклауда өлешемне кертәсем килә. Без, әтиемнең өч улы, әтибезден йөзенең кызыллык китермәбез, дип уйлыйм.

*Шамил Вилданов,
2 нче б сыйныфы укучысы*

САГЫШ

Кырык бернең июнь ае
Илгә сугыш китергән.
Күпме балаларны ул көн
Ятимлектә үстергән.
“Сугыш” дигән ул ят сүздән
Күңелләр өшеп китә.
Данлы жиңү көнен көтеп,
Күпме гомерләр үтә...

*Ринат Мотавалов,
11 нче а сыйныфы укучысы*

ТУРГАЙ ТЫКРЫГЫ

Нурдидә әби, иртәнге эшләрен тәмамлап, өйгә кәргәндә, кояш шактый күтәрелгән иде инде. Өй эче кояш нурлары белән яп-якты булган. Килене эшкә киткәнче, бөтен жирне жыештырып киткәнгә, йорт балкып тора. Аллага шөкер, уңды Нурдидә әби килененнән. Аш-суга да оста, йорт-жирне дә тәртиптә тоты, “әнкәй” дип өзәлеп тора. Шатлык өстенә шатлык өстәп, оныгы Айгөл үсеп килә. Бик зиһенле бала булып, ахры, дип уйлап, әби оныгына күз ташлады. Тегесе рәхәтләнеп йоклый иде әле. Нурдидә әби аны үзенең әнисенә охшата. Шундый ук кара бөдрә чәчләр, карлыгандай кара күзләр, елмаюлары – барысы да әнисенекә кебек. Бәхетә генә була күрсен! Шуларны уйлап, Нурдидә әби алгы якка чыгып, чәй куеп жиберде. Ипиен, шикәрне алырга дип, шкаф янына килүгә, күзләре ирексездән тәрәзәгә төште. Күршесе Камилә карчык тыкрыкта кычыткан жыеп йөри икән. Менә хикмәт! Бу хәл сәер булып тоелды аңа. Соңгы елларда тыкрыкта кеше заты бик сирәк күренә иде. Кычыткан жыючы да сирәгәйдә шул. Авыл халкы шәһәрләшәп ята, мал асрамый диярлек. Элек тыкрыкларда бер кычытканны да калдырмый жыеп бетерәләр иде. Ө хәзер әнә анда үтүчеләр дә сирәк. Инешкә төшүче дә юк. Һәркемнең диярлек өенә су кәргән. Керне дә машина юып, чайкап бирә. Ө бит заманасында бу тыкрык гөрләп тора иде. Иртә таңнан яшь киленнәр суга төшә. Ял җитсә, кер чайкарга төшүчеләр өзәлеп тормый. Кышларын каз, үрдәк өмәчеләре тезелешәп, шаугөр килеп, инешкә юнәләр иде. Мал суйсалар, ирләр-хатыннар эчәге юарга төшә. Ирләр боз өстендә ап-ак булганчы эчәгеләрне таптый, хатыннар бәкедә бөртөкләп юалар, берсен дә эрәм итмиләр. Уен-көлкәдән су буге шулап тора. И-и-и, күңелле дә чаклар булган икән.

Камилә әбине тыкрыкта күрү бөтенләй күңелен кузгатып жиберде Нурдидә әбинең. Хәер, кичә үк кузгалды инде ул күңел дигәннәре. Оныгы Айгөл инде. Бөтен нәрсә белән кызыксына торган тиктормас оныгы: “Әбием, бу тыкрыкны ни өчен “Тургай тыкрыгы” диләр?” - дип, телсез калдырды. Оныгының соравы төнлә дә тынгы бирмәде әбигә. Иртәнге эшләр белән онытылып торган иде, менә тагын кылт итеп исенә төште. Яраткан бабасы, әтисе, агалары күз алдыннан үттә.

Әйе, бик көчле, тырыш иде аларның нәселләре! Гомер буге хезмәттә булдылар, тырышып дөнья көттеләр. Абзар тулы мал-туар, кош-корт булды.

Нурдидә әбинең бабасы Шәйхәттәр карт үзе дә тынгысыз иде, балаларын да шуңа өйрәттә. Эшнең төмен белә иде ул. Һәр эшне җае белән, яратып, булсынга дип эшли. Көндөзгә ашка кайткач, бөтен мал-туарын тыкрык аша инешкә су эчәргә алып төшә. Нурдидәне дә үзе белән ала. Шакката иде кыз бу күренешкә. Бабасы алдан бара, сыерлар, бозаулар, сарыклар, бер адым да читкә тайпылмыйча, аның артынан ияреп төшәләр. Туйганчы су эчкәннән соң, тагын тезелешәп, абзарга үз урыннарына кайталар. Ө бабасы барганда да, кайтканда да көйли-сызгырына иде. Бу гади генә сызгыру түгел. Күңелләргә үтеп керерлек бер моң иде. Нәни Нурдидә үзе дә кабатларга тырышып карады ул чакта. Бабасының сызгыруын бөтен күрше-тирә ишетә һәм аны тургай сайравына охшата. Бабасы, сызгырына-сызгырына, мал эчертергә төшкәндә, “Өнә тургай сайрый башлады инде!”- диләр иде.

Бабасы авырый башлагач, әтисе дә малларны шул ук тыкрыктан нәкъ аныңча итеп йөрттә. Хәзер менә улы Хәйдәр... Менә шуннан кушылды да калды инде бу тыкрыкка “Тургай тыкрыгы” дигән исем. Шуңа бик ярата тыкрыкны Нурдидә әби. Үткән саен, бабаларын, әтисен искә төшерә ул. Уйлап карасаң, гасырдан артык тарих икән бит. Нәни Айгөләнә шуларны сөйләр ул бүген. Тыкрык язмышы аларга каласы бит...

Кадерле истәлекләрдән күңеле күтәрелеп китте карчыкның. Үз эченнән нидер көйли-көйли, коймак тугларга тотынды.

Нәзилә Сарварова, 10 нчы а сыйныфы укучысы

ТЫЛСЫМ+

Февраль, 2015 нче ел

Мәслим гимназиясе
укучылары газетасы

Баш мөхәррир: Тимергалиева Э.В.
Техник редактор: Кадырова А.Р.
Мөхәррир: Исмагыйлова Язилә
Корректор: Мөхәммәтханова Айгөл,
Корреспондентлар: Абдуллина Миләүшә,
Ринат Сафиуллин
Дизайнер: Хәбибуллин Руслан

Компьютерда жыючылар: Гилемов Азат
Ринат Сафиуллин

Гамәлгә куючы:
Мәслим гимназиясе укучылар иҗат үзәге
Адрес: Мәслим, Кооператив урамы, 170а
Электрон адрес: tilsim.gimnazia@yandex.ru
Сайт: https://edu.tatar.ru/muslim/muslimgym

